

Evropská rada (ER) - European council

- Je tvořena **nejvyššími představiteli** členských států (premiéři/prezidenti) a určuje obecné směřování EU.
- Pravidelně se schází (**summit**) minimálně dvakrát ročně v Bruselu a v případě potřeby v zemi, která předsedá Radě.
- První summit Evropské rady se konal v roce 1975 v Dublinu.
- ER formuluje **základní strategie** dalšího vývoje Unie a hledá společné postoje – pouze na obecné úrovni, neřeší konkrétní detaily.
- Jedná se pouze o politický orgán, a proto nemá legislativní ani exekutivní pravomoci – ER jsou přijímána politická rozhodnutí o budoucím směřování, která ovšem fakticky nejsou právně závazná.
- Na summitu jsou hájeny **národní zájmy** jednotlivých států a úkolem je hledat konsensu mezi postoji států.
- K hledání konsensu přispívá stálý předseda Evropské rady („**prezident EU**“), který předsedá na dva a půl roku a řídí zasedání – v prosinci se stane předsedou ER Donald Tusk z Polska.
- Poslední summit se v Bruselu uskutečnil 23. a 24. října 2014.

Evropská komise (EK) - European Commission

- Je složena z **28 komisařů** (jeden za každý stát – snaha o snížení počtu, ale státy nesouhlasí) a funguje na nadnárodním principu.
- Hájí **evropské zájmy** – komisaři mají být **nadnárodní** a mají prosazovat zájmy EU jako celku – realita bývá ovšem trochu jiná.
- Funkční období komisařů je **5 let** a nová Komise nastoupila do úřadu 1. listopadu 2014.
- EK má řadu pravomocí – je hlavním **legislativním orgánem**, strážkyní smluv a výkonným orgánem EU, což konkrétně znamená, že předkládá návrhy legislativních aktů Parlamentu a Radě; plní rozpočet Unie a kontroluje a řídí fungování jednotlivých politik; vymáhá dodržování smluv a právních předpisů (společně se Soudním dvorem EU – dříve ESD)
- Cílem Komise je posouvat integraci dál a prosazovat zájmy Unie.
- Komise také zastupuje Unii na mezinárodním poli - Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku má funkci místopředsedkyně Komise a Komise sjednává smlouvy s třetími zeměmi (nečlenskými státy).
- EK je nejvýznamnějším cílem lobbistů, kteří se snaží prosadit svoje zájmy – neúčinnější lobbying je směřován na zpravodaje (spravují legislativní návrhy).
- Komise je **největší orgánem** EU – má nejvíce zaměstnanců cca 25 000 (asi šestina jsou překladatelé) a také nejvíce budov – hlavní je budova Berlaymont.
- Každý komisař se věnuje určitému tématu a jeho úřad se dále dělí na generální ředitelství tzv. DG's – pod jednoho komisaře spadá více DG's a jich počet závisí na oblasti, které se věnuje.
- Komise musí být před nástupem do úřadu schválena Parlamentem a nově (dle Lisabonské smlouvy) její předseda odpovídá výsledkům voleb do EP – EK může být Parlamentem odvolána jako celek (EP jí vyslovil nedůvěru, což se zatím nikdy nestalo).

Rada Evropské unie (Rada) - Council of the European Union

- Je složena z **ministrů**, kteří v členských státech zodpovídají za projednávanou agendu, a funguje na mezivládním a sektorovém principu – Rada zasedá celkově v **10 formacích**.
- Rada je hlavním výkonným orgánem EU a má také legislativní pravomoci.
- Ministři členských států hájí **národní zájmy** a snaží se nalézt konsensus – Rada nemá stálý formát, ale mění se dle voleb v členských státech, což často komplikuje jednání.
- Jednání Rady předsedá **přesedající země** (v současné době Itálie a od ledna 2015 Lotyšsko) – mění se každých 6 měsíců a plán předsednictví je stanoven až do roku 2020 – každé formaci předsedá zástupce předsedající země.

- Zasedání Rady předchází zasedání pracovních skupin, kde jsou odborníci na danou problematiku z jednotlivých členských zemí a baví se o detailech. Poté následuje jednání COREPERu, který připravuje podklady pro jednání Rady na ministerské úrovni – řada položek je předjednána a Rada pouze schvaluje.
- V Radě se rozhoduje více způsoby, ale převažuje **kvalifikovaná většina** (tzv. QMV – zohledněn počet obyvatel a velikost země) - může být rozhodováno i jednomyslně (citlivé otázky jako zahraniční politika) a prostou většinou.
- Vážení hlasů při QMV (každá země měla daný počet hlasů) podle LS končí a hlasy se budou počítat jen dle počtu zemí a obyvatel (nové ustanovení je platné od 1. 11. 2014, ale v případě žádosti ze strany některého členského státu může být starý systém využit až do 31. 3. 2017).

Evropský parlament (EP) – European Parliament

- Jako jediný je **přímo voleným** orgánem EU (volební systém není přes dlouhodobé snahy jednotný) – LS stanovuje maximální počet poslanců na **751** – poprvé byl zvolen tento počet v květnu 2014 - funkční období EP je **5 let**.
- Parlamentu předsedá na dva a půl roku předseda, který je zvolen (může být znovuzvolen) z kandidátů uvnitř EP absolutní většinou hlasů - v současné době Martin Schulz. Předseda zastupuje EP navenek a řídí jeho zasedání.
- EP má **3 sídla ve 3 zemích** – v Bruselu se schází výbory EP, ve Štrasburku se koná jednou za měsíc týdenní plenární zasedání a v Lucemburku sídlí administrativa (generální sekretariát).
- Parlament zastupuje občany Unie a vnitřně se nedělí dle členských států, ale politicky – v současné době funguje v EP **7 frakcí** (skupin) a nezařazení poslanci.
- EP se dělí na **výbory**, které projednávají konkrétní návrhy a připravují podklady pro plenární zasedání – např. – zahraniční věci, mezinárodní obchod, rozpočet, zaměstnanost a sociální věci... - výbory nejsou stálé a mohou se měnit - v současném EP jich je 22.
- Dříve se pro podobný orgán používalo označení Shromáždění a první přímá volba proběhla v roce **1979**, což s sebou neslo postupný nárůst pravomocí - v počátcích nemělo Shromáždění takřka vůbec žádné pravomoci, ale jejich postupným nárůstem se EP stal významným orgánem EU, bez něhož nelze přijmout většinu legislativních aktů.
- EP má 3 základní pravomoci –
 - o **Legislativní** – společně s Radou schvaluje většinu legislativních aktů (nejčastějším způsobem přijímání legislativy je řádný legislativní postup (dříve spolurozhodování) – kde má EP a Rada stejné postavení (dalším možným příkladem přijímání legislativy je zvláštní legislativní postup – procedura souhlasu nebo konzultační procedura),
 - o **Rozpočtová** – EP společně s Radou schvaluje rozpočet EU a při této proceduře jsou si oba orgány rovny – dříve měla Rada poslední slovo,
 - o **Kontrolní** – EP kontroluje chod dalších orgánů Unie a může např. interpelovat Radu i Komisi; Parlament schvaluje Komisi a může jí také jako celek odvolat.

Výbor regionů (CoR) - Committee of the Regions

- Je **poradním orgánem** EU a byl založen v roce **1994** – na základě Maastrichtské smlouvy 1992 – LS posílala postavení CoR a explicitně stanovila oblasti, ve kterých musí být výbor konzultován, ale může také sám ze své iniciativy vydat stanovisko a vyjádřit svůj postoj.
- Hlavním cílem výboru je prosazovat zásadu **subsidiarity** (rozhodnutí musí být přijímána co nejbližší k občanům – EU smí jednat pouze tehdy, pokud by její jednání bylo účinnější než jednání členských států).
- Je složen z více než 350 zástupců, kteří pocházejí z obcí z členských států (počet jednotlivých zástupců se odvíjí dle velikosti země – ČR má 12 zástupců), ale nemají žádnou rozhodovací pravomoc.
- Výbor se schází na 5 – 6 plenárních zasedání a dalších mimořádných zasedání.
- CoR je rozdělen do 4 politických frakcí, které odrážejí základní stranické rodiny.

* za poskytnuté informace patří poděvání Mgr. Elišce Buzkové ze Stálého zastoupení Jihomoravského kraje v Bruselu